

dle čl. XLII uv. zák. k c. ř. s. vykonání přísahy o správnosti a úplnosti účtu, byl by to v zákonu zajisté výslovně řekl. Normy čl. XLII uv. zák. k c. ř. s. nelze tedy na případ, o který jde, nijak užítí, poněvadž je tu zvláštní ustanovení zákona, v němž práva zaměstnaného přesně jsou vymezena. Slušelo se proto v tom směru odůvodněnému dovolání vyhověti a onu část žalobní prosby, jež domáhá se toho, aby žalovaný vykonal přísahu, jako po zákonu neodůvodněnou zamítnouti, ostatní pak výrok ve věci samé, zákonu a stavu věci vyhovující, potvrditi.

Čís. 532.

Poukázal-li objednatel stejně znějícím projevem shotovitele součástek výrobku, by dodal je tomu, kdo sděliti a dodati má zboží hotové, může onen, dodav tomuto součásti výrobku, požadovati na něm zaplacení.

(Rozh. ze dne 1. června 1920, Rv II 35/20.)

Vojenská správa objednala v roce 1917 u žalující firmy dna k nábojnicím, jež tato měla dodati žalované, která jich pak měla použítí k výrobě nábojnic a dodati hotový tovar vojenské správě. Dle objednáčeho přípisu vojenské správy, jenž ve stejném znění došel obou firem, měla žalovaná firma dodaná jí žalující firmou dna této zaplatiti za podmínek v přípisu blíže uvedených. Žalovaná firma odepřela po převratu zaplatiti za dodané součástky, načež jí dodavatelka žalovala o kupní cenu za dodané součástky. Procesní soud první stolice žalobu zamítl podstatně z toho důvodu, ježto neshledal mezi spornými stranami přímého právního poměru, jsa toho názoru, že žalovaná byla zmocněncem vojenské správy, kterážto sama u žalující objednávala. Rovněž nelze tu mluvit o asignaci ve smyslu § 1400 obč. zák. a čl. 300 obch. zák., ježto žalovaná nepřevzala vůči žalobkyni bezpodmínečně závazku ku platbě a o tomto obmezení žalobkyni též zpravila, uvedši, že převzala výplatu pouze z úsluhy a že platebnou jest vlastně ministerstvo války. Odvolací soud žalobě vyhověl shledav, že mezi žalobkyní a žalovanou byl i přímý smluvní poměr, a uvedl dále v důvodech po stránce právní: I kdyby se nemělo za to, že mezi stranami byl bezprostřední poměr smluvní, přece vzhledem k tomu, jakým způsobem provozováno bylo mezi spornými stranami obchodní spojení, jsou tu veškery podmínky asignace ve smyslu § 1400 obč. zák. a čl. 300 obch. zák., kterážto smlouva neuhásla dle § 1403 a 1023 obč. zák. tím, že asignant (vojenská správa) vzal za své.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání — mimo jiné z těchto

důvodů:

Správné právní posouzení vzájemného poměru obou stran sporných ohledně dodávky den k nábojnicím vyplývá z těchto okolností: Vojenská správa objednala dvěma přípisy u žalující firmy dna k nábojnicím v určitém počtu a v určitých cenách, jež dle příkazu v prvnějším dopisu obsaženého žalující firma měla dodati žalované, by tato použijíc dodaných těch

součástí k výrobě nábojnic, tyto dodala vojenské správě. Dle týchž přípisů vojenské správy měla žalovaná firma dodaná jí žalovanou dnu k nábojnicím žalující firmě zaplatiti za modalit v přípise tom blíže uvedených. Obě sporné strany vyhověly podmínkám ohledně první dodávky úplně, žalující firma dodala smluvené množství nábojnicových dýnek, žalovaná firma cenu jich žalující zaplatila. Právnicky vyjádřeno byla zde dvojnásobná asignace: jednak přikázala vojenská správa žalující firmě dodati zboží firmě žalované, tedy asignace, při níž byla žalující firma assignátem, žalovaná pak assignatářem, jednak přikázala vojenská správa firmě, by dodaná dýnka žalující zaplatila, tedy asignace, při níž jest žalovaná firma assignátem, žalující pak assignatářem. O tuto druhou asignaci jde v tomto sporu. Má-li asignace způsobiti převod závazku, jest zapotřebí trojího souhlasu: assignanta, assignatáře i assignáta. Je-li zde tento trojí souhlas, pak vystupuje assignant ze svého posavadního závazku a assignat vstoupí na jeho místo. V tomto případě jest toto trojí svolení po ruce. Dotyčný přípis vojenské správy (a to jak onen ze 17. března 1917 tak i ze dne 25. dubna 1917) byl ve stejném znění doručen oběma sporným stranám a obě sporné strany závazky jim tam uložené na se přijaly. Tím tedy nastala asignace po rozumu § 1400 obč. zák. a čl. 300 obch. zák. V tomto směru jest tedy přisvědčiti důvodům, jimiž rozsudek v odpor vzatý rozhodnutí své podepřel. Jest proto zbytečno zabývati se otázkou, zdali lze či nelze konstruovati přímý smluvní poměr ohledně dodání dýnek mezi stranami spornými, a není proto zapotřebí, zabývati se vývody dovolání vztahujícími se k této části rozhodovacích důvodů rozsudku v odpor vzatého. Že následkem tohoto právního poměru byla žalovaná povinna dodaná dýnka žalující zaplatiti, uznává nepřimo žalovaná strana sama v oné části svých dovolacích vývodů, v nichž se snaží prokázati, že jí bylo dle zmíněných již přípisů vojenské správy na vůli ponecháno, by platila buď do 30 dnů se srážkou 5proc. ode dne, kdy zboží do její továrny přišlo, anebo až teprve, když jí samu dojde placení se strany vojenské správy. Nepopírá tedy žalovaná svoji platební povinnost vůbec, nýbrž tvrdí pouze právo volby ohledně podmínek placení. Vzhledem k tomuto vlastnímu stanovisku žalované jest nevysvětlitelné, že se své povinnosti placení vůbec vzpírá; mohla by snad namítati toliko předčasnost žaloby (čehož však nečiní), ovšem minula by se i tato námitka s úspěchem z tohoto důvodu: Jak svědek R., jehož se žalovaná sama dovolává, potvrdil, bylo mezi vojenskou správou a žalovanou ujednáno, že tato, jakožto veliká firma, malé firmy má zaplatiti; svědek ten dodal, že by nebylo bývalo povinností její zaplatiti, kdyby povinnost tu na se nebyla dobrovolně přijala. Než právě v tom spočívá jádro věci, že žalovaná povinnost tu na se vzala. Poukaz její na to, že žalující firma se snažila v dopisu ze dne 27. března 1917 vymoci zmírnění podmínky 5proc. skonta při placení do 30 dnů od dodání, nemůže nehlédě ani k tomu, že se dopis týká první dodávky, která je vyřízena a o kterou se však nejedná, na věci ničeho měniti, poněvadž obsah tohoto dopisu přípisy žalované firmy ze dne 5. dubna 1917 a ohledně druhé dodávky zejména přípisem ze dne 23. srpna 1917 se stal bezpředmětným. Poněvadž pak se žalovaná rozhodla pro placení během 30 dnů se skontem 5procentním a také tímto způsobem i plnila, zaplativši první část dodávky, není správným její názor, že jest oprávněna kdykoli podle své libosti od této podmínky ustoupiti.